

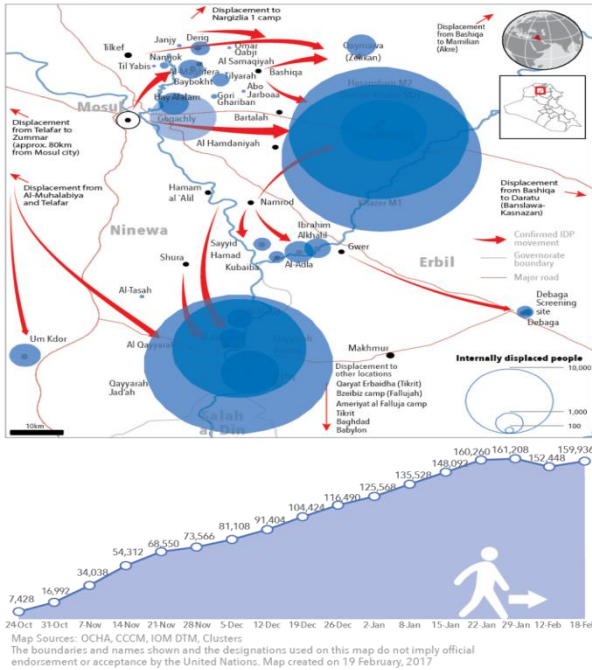
OCHA

عیراق: به هاناو مچوونی مرویی بو موسل رپورتی بارودوخ ژماره 21 (13 شوبات- 19 شوباتی 2017)

نهم راپورت له لایهن نووسینگهی ههماهنگی کاروباری مرویی له عیراق به ههماهنگی لهگهڵ هاوکارانی کاروباری مرویی ناماده کراوه. لهبر گۆرانی بارودوخه که به ههممهکی، نهگهیری ههمه که ژمارهکان و شوپنهکان که به لیستیک لهم راپورت ه داناون گۆرانکاریان بهسهردابیت. راپورتی داهاوتو له دورویهری 27 شوباتی 2017 بلامردیتهوه.

ههوا له سههرهکیهکان

- هاوکارانی مرویی کاریان کردوه بو به هاناو مچوونی پبویسته مروییهکان له نهجای ئوپراسیونه سهربازیهکان له رۆژئاوی شاری موسل که له لایهن هیزمهکانی ناسایشی عیراقیهوه له رۆژی 19 شوبات دهستپێکرا. سههرتای زیانی مرویی زۆر نهبوو بههۆی ئهو بهروپیشومچوونانه له ماوهی یهکم رۆژمهکانی هیرشهکه، له کاتهی هیزمهکانی ناسایش جولیان کرد به نیو ئهو ناوچهکانی که دانیشتوانی کهمیان تێدایه له شوپنهکی که هاوولاتیان پیش وخته رایانکردوه و بههۆی ئهوهی که هیزمهکانی ناسایشی عیراقی بهردهوام بوون له پابهندیبون به تیگهیشتی مرویی له ماوهی ئوپراسیونهکان.
- ههولمهکان له لایهن هاوکارانی کاروباری مروییهوه دراون بو خیراکردن و فراوانکردنی توانای شوپن له ههممه عهلیل، گهیاره و حاج عهلی، و بو هاوکاری کردنی ههولمهکانی حکومهت بو فراوانکردنی شوپنهکانی ئاوارهبوون له جهده و ئهل سهلامیه له ریگهی دابین کردنی خزمهتگوزاریهکانی ئاو و خاوین کردنهوه.
- ههرچهنده کاروانهکانی نهتمه بهگرتووهکان بو گهرمهکانی رۆژههلاتی موسل بو ماویهکی کاتی دواخران له ماوهی نهم ههفتهیه بههۆی له بهرچاوگرنتی رێ و شوپنهکانی نهم و ناسایش، هاوکارانی هیلی پێشهوهی شهر توانیبویان هاوکاری بگهینن. دوا بههۆی ههلسهنگاندنیکی تازهی مهنترسی نهم و ناسایش، ئازانه سهرویهکانی نهتمه بهگرتووهکان دووباره دهستیان کردوه به کاروانهکانیان له رۆژههلاتی موسل له رۆژی 19 شوبات.
- ههرچهنده ریزمهکانی زهبری دهروونی هاوولاتیان له رۆژی یهکمهی هیرشه تازمهکی رۆژئاوی موسل سنورداریبون، ریزمهکانی زهبری دهروونی به گشتی به بهرزی دهمینهوه، لهگهڵ زۆریه حالتهکانی زهبری دهروونی که پبویستیان به رهوانهکردنه له رۆژههلاتی شاری موسلهوه بو شاری ههولێر، به شلیویهکی گهوره له نهجای کهوتنه بهر تهقهکردنی ناراستهوخو، هیرشهکانی رومانه له ریگهی فرۆکهی بی فرۆکهوان و هیرشه خوکوژیهکان.
- کورتهینانه بهرچاوهکان له ئاوی خوارنهوه و مکو نیگهراویهکی سههرکی مرویی له رۆژههلاتی شاری موسل دهمینهتهوه.

<p>945,000</p> <p>کهم له ناوهوه و دهروهی خهوشه پانچهکانی بههاناو مچوونی تهنگناوی خوراک و ئاو و کهل و پهلهکانی پاک و خاوینی وهردمگرن (لهوهتهی 17 تشرینی یهکم)</p>	<p>1,124,000</p> <p>کهم له ناوهوه و دهروهی خهوشه گهههکان خزمهتگوزاریهکانی ئاو و خاوین کردنهوه و پاک و خاوینی وهردمگرن (لهوهتهی 17 تشرینی یهکم)</p>	<p>486,000</p> <p>راویژکردنهکانی پزیشکی دابین کراون (لهوهتهی 17 تشرینی یهکم)</p>	<p>160,000</p> <p>کهم له ئیستادا ئاوارهبوون بههۆی قهیرانی موسل (لهوهتهی 17 تشرینی یهکم)</p>	<p>134,000</p> <p>کهم له ئیستادا ئاوارهبوون بو ناو خهوشهگهکان و شوپنه تهنگناویهکان</p>	<p>10,000</p> <p>شوپن له بهردهستان بو تازه گهیشتوان بو ناو خهوشهگهکان و شوپنه تهنگناویهکان</p>
---	---	---	--	---	---

تیروانینیکی گشتی بو بارودوخه که

هاوکارانی کاروباری مرویی کاریان کردوه بو به هاناو مچوونی پبویسته مروییهکان له نهجای ئوپراسیونه نوویهکانی سهربازی له رۆژئاوی موسل که له لایهن هیزمهکانی ناسایشی عیراقی له رۆژی 19 شوبات دهستیان پێکرد. سههرتای زیانی مرویی زۆر نهبوو بههۆی ئهو بهروپیشومچوونانه له ماوهی یهکم رۆژمهکانی هیرشهکه، له کاتهی هیزمهکانی ناسایش دمجولین به نیو ئهو ناوچهکانی که دانیشتوانی کهمیان

www.unocha.org

The mission of the United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs (OCHA) is to mobilize and coordinate effective and principled humanitarian action in partnership with national and international actors.

Coordination Saves Lives

تێدایه له‌وئ زۆریه‌ی هاوولاتیان پێش وخته رایانکردوه به‌هۆی پابه‌ندبوونی به‌ردهوام به تێگه‌یشتنی مرویی له باره‌ی ئۆپه‌راسیۆنه‌کان له‌لایهن هیزماتی ناسایشی عیراقی.

کۆمه‌کی ته‌نگه‌تاوی، که پێک دێت له پارچه‌کانی خۆراک، کۆمه‌که‌کانی ئاو و کۆمه‌که‌ی زۆر پێویسته‌کان بۆ ئهو که‌سانه‌ دابین ده‌کریت له‌ لادییانه‌ی که تازه دهناندریت ده‌ستیان پێگه‌یشتن به زووترین کات که ئه‌من و ناسایش ڕینگه‌ بدات. له‌و کاته‌ی که شه‌روپێکدادان ده‌گاته ئهو ناوچه‌یه‌ی که دانیشوانیکی زۆریان تێدایه‌ چهند سیناریۆیه‌کی جیاواز له‌وانه‌یه‌ بینه‌ کایه‌وه، له‌وانه‌ دابین کردنی هاوکاری بۆ ئهو که‌سانه‌ی که به‌هۆی شه‌روپێکدادان ئاوارهبوون و بۆ ئهو که‌سانه‌ی که له‌و شوێنه‌ نیشته‌جێ ده‌بن. زۆریه‌ی زۆری 250,000 کەس له‌وانه‌یه‌ له شه‌روپێکدادانی رۆژئاوای شارمه‌که رابکهن. به‌ له‌به‌رچاوتری شه‌قامه‌ ته‌سه‌که‌کان و زۆری ژماره‌ی دانیشوان له رۆژئاوای شاری موسل، به‌تایه‌تی له ناوچه‌ی شاروچکه‌ی کۆن، هاوولاتیان له‌ مهنترسه‌یه‌کی گه‌وره‌ دان له‌ که‌وته‌ به‌ر ته‌قه‌کردن، و پێده‌چیت ژیرخان زبانیکی به‌رچاوی پێنگات. هه‌ولمه‌کان دراو له‌لایهن هاوکارانی مروییه‌وه بۆ خه‌راکردن و فراوانکردنی توانای شوێنه‌که‌ له‌ حه‌مام عه‌لیل، گه‌یاره‌ و حاج عه‌لی، و بۆ هاوکاری کردنی هه‌ولمه‌کانی حکومه‌ت له فراوانکردنی شوێنه‌کانی ئاوارهبوون له‌ جەدعه و ئه‌ل سه‌لامیه‌ له‌ ڕینگه‌ی دابین کردنی خزمه‌تگوزاریه‌کانی ئاو و خاوینکردنه‌وه.

هه‌رچهنده‌ ڕێژه‌ی زه‌بری دهررونی هاوولاتیان له‌ یه‌که‌م رۆژی هه‌رشه‌ نوێیه‌که‌ له رۆژئاوای موسل سنورداریبوون، ڕێژه‌ی زه‌بری دهررونی به‌ به‌ری ده‌مێننه‌وه، له‌گه‌ڵ زۆریه‌ی حاله‌ته‌کانی زه‌بری دهررونی که پێویستیان به‌ ره‌وانه‌کردنه‌ له رۆژه‌لاتی شاری موسله‌وه بۆ شاری هه‌ولێر، به‌ شیوه‌یه‌کی گه‌وره‌ له‌ نه‌جای ته‌قه‌کردنی ناراسته‌وخۆ، هه‌رشه‌که‌کانی رومانه‌ به‌ ڕینگه‌ی فرۆکه‌ی بئێ فرۆکه‌وان و هه‌رشه‌ خۆکوژیه‌کان. له‌ رۆژی ۱۷ی تشرینی یه‌که‌می ۲۰۱۶ وه‌ بۆ ۱۶ی شوباتی ۲۰۱۷، زیاتر له‌ 1,754 هاوولاتی بریندار ره‌وانه‌کراوون بۆ نه‌خۆشخانه‌ سه‌ره‌مه‌که‌کانی هه‌ولێر بۆ وه‌رگرتنی چاودێری زه‌بری دهررونی. له‌ نیوان ۸ تا ۱۶ی شوبات، نه‌خۆشخانه‌ ۵۰ قه‌رموێله‌یه‌یه‌ مه‌یدانیه‌کی نه‌شته‌رگه‌ری جۆری دوو له‌ به‌رتله‌ چارسه‌ری 572 هاوولاتی کردوه که برینی زه‌بری دهررونیان هه‌بوو. هاوکارانی مرویی دوو خالی سه‌قامگیرکردنی زه‌بری دهررونی تازمیان دامه‌زراندوه له‌ باشوری شاری موسل. پێویستی چاودێری زه‌بری دهررونی له‌ پهیومندی بۆ رۆژئاوای موسل پێده‌چیت زیادبیت له‌و کاته‌ی هه‌ولمه‌کان بۆ ئازادکردنه‌وه‌ی رۆژئاوای موسل چرده‌بیته‌وه.

هه‌رچهنده‌ کاروانه‌کانی نه‌ته‌وه‌ یه‌که‌گرتوه‌کان بۆ گه‌ره‌که‌کانی رۆژه‌لاتی موسل بۆ ماوه‌یه‌کی کاتی دواخرا له‌ ماوه‌ی ئه‌م هه‌فته‌یه‌ به‌هۆی له‌به‌رچاوتری ڕێ و شوێنه‌کانی ئه‌من و ناسایش، هاوکارانی هه‌لی پێشه‌وه‌ی شه‌ر توانیویان که هاوکاری بگه‌نن. دوابه‌وه‌ی هه‌لسه‌نگاندنێکی تازه‌ی مهنترسه‌ی ئه‌من و ناسایش، ئازانه‌ سه‌ره‌مه‌که‌کانی نه‌ته‌وه‌ یه‌که‌گرتوه‌کان ده‌ستیان کردوه‌ته‌وه‌ به‌ کاروانه‌کانیان بۆ رۆژه‌لاتی موسل له‌ رۆژی ۱۹ی شوبات، له‌وانه‌ چالاکیه‌کانی هه‌لسه‌نگاندن بۆ ته‌قه‌مه‌یه‌ ژه‌هراویه‌کان و پاککردنه‌وه‌ له‌ مین. هاوکاریکی مرویی ده‌ستی کردوه‌ به‌ چالاکیه‌کانی نامدماکی بۆ دابه‌ش کردنی پاکچه‌کانی هاوکاری ته‌نگه‌تاوی فره‌ که‌رت له‌ رۆژه‌لاتی شاری موسل له‌ رۆژی ۱۹ی شوبات، به‌لام ئه‌م چالاکیانه‌ راگیرابوون دوابه‌وه‌ی رووداویکی ئه‌من و ناسایش له‌ به‌شیکه‌ی تری شارمه‌که.

له‌مه‌ته‌ی شه‌روپێکدادان ده‌ستی پێکردوه‌ له‌ رۆژی ۱۷ی تشرینی یه‌که‌می ۲۰۱۶، زیاتر له‌ 217,000 کەس ئاوارهبوون له‌ به‌شه‌کانی رۆژه‌لاتی موسل و ناوچه‌کانی دهررویه‌ری، له‌گه‌ڵ 57,000 کەس گه‌راونه‌ته‌وه‌ بۆ ناوچه‌کانی زیدی خویان، به‌ شیوه‌یه‌کی سه‌رمه‌کی بۆ رۆژه‌لاتی شاری موسل. به‌لایه‌نی که‌مه‌وه‌ 550,000 هاوولاتی له‌ ماله‌کانی خویان ماونه‌ته‌وه‌ له‌ ماوه‌ی شه‌روپێکدادان له‌ رۆژه‌لاتی موسل. له‌ رۆژی ۱۹ی شوبات، 159,936 کەس له‌ ئاواره‌بیدا ژبانیان گوزمه‌راندوه‌وه. زیادبوونیکی نزیکه‌ی 8,000 کەس که له‌ ئاواره‌بیدا ژبان ده‌گوزمه‌رینن سه‌ری هه‌لداوه‌ له‌ هه‌فته‌ی رابردوودا، به‌ شیوه‌یه‌کی زۆر به‌هۆی که‌مبوونه‌یه‌که‌ له‌ ژماره‌ی ئاواره‌ گه‌راوه‌کان که هاتونه‌ته‌ کایه‌وه، به‌تایه‌تی گه‌راوه‌یه‌ی ئاواره‌کان له‌ خه‌وتنه‌که‌کانی حه‌سه‌ن شام و خازر. بۆ جاری یه‌که‌م له‌مه‌ته‌ی ناوه‌راستی مانگی کانونی دووم، ژماره‌ی ئاواره‌ تازه‌ گه‌یشتوه‌مه‌کان بۆ خه‌وتنه‌که‌کان زیاتر بووه‌ له‌ ژماره‌ی ئهو که‌سانه‌ی که ده‌گه‌رینه‌وه‌ بۆ ناوچه‌کانی زیدی خویان. ئه‌مه‌ش به‌ شیوه‌یه‌کی زۆر به‌شداری کردوه‌ به‌هۆی زیادبوونی نه‌جونی ئه‌من و ناسایش له‌ رۆژه‌لاتی شاری موسل.

په‌رهبه‌دانی فراوانی بازارمه‌کان له‌ نزیک ئهو شوێنه‌یه‌ی که تازه دهناندریت ده‌ستیان پێگه‌یشتن له‌ رۆژه‌لاتی شاری موسل راپۆرت کراوه‌ که مانای وابوه‌ که به‌هۆی نه‌بوونی ناسایشی خۆراک به‌ شیوه‌یه‌کی سه‌رمه‌کی له‌ نه‌جای ناسته‌ نزمه‌کانی داها، ئه‌مه‌ش دهرفه‌ته‌کانی دامه‌زراندنی سنورداری خه‌راپترکردوه‌وه. هه‌روه‌ها خۆراک راپۆرت کراوه‌ که له‌ بازارمه‌کانی رۆژئاوای شاری موسل به‌رجه‌سته‌یه‌، به‌لام به‌رجه‌سته‌بوونی کۆمه‌که‌ بازارگه‌یه‌یه‌کان بچووکتر ده‌بنه‌وه، له‌و کاته‌ی ڕینگه‌کانی کۆمه‌کی بۆ ئه‌م به‌شه‌ی شارمه‌که‌ له‌مه‌ته‌ی ده‌ستیکی مانگی تشرینی دووم چپراون. به‌رجه‌سته‌بوونی خۆراکی تازه‌ و مه‌و میوه‌کان، گوشت و ماسی به‌ شیوه‌یه‌کی گه‌له‌یک زۆر زیانیان پێگه‌یشتوه‌وه. نرخیه‌کانی هه‌ندێک له‌ خۆراکه‌کان، و مه‌و شه‌کر و په‌تاته‌، راپۆرت کراون که زیاتر له‌ دوو هه‌یندیه‌مان لیه‌تانه‌وه‌ که ئه‌مه‌ش پێده‌چیت بارگه‌رانیه‌کی زۆر دروست بکات به‌تایه‌تی له‌سه‌ر خه‌زانه‌ زیان پێگه‌یشتوه‌مه‌کان.

کورتته‌ینه‌ به‌رچاومه‌کان له‌ ئاوی خوارده‌وه‌ و مه‌و نیگه‌رانیه‌کی سه‌رمه‌کی مرویی له‌ رۆژه‌لاتی شاری موسل ده‌مێننه‌وه‌وه. هاوکارانی کاروباری مرویی له‌ ئیستادا تێکرای 2,300 مهنتر سێجا له‌ ئاوی رۆژانه‌ ده‌خه‌نه‌ تانکه‌ری ئاو و بۆ 28 گه‌رمه‌ک له‌ رۆژه‌لاتی شاری موسل ده‌بێرن. وویسته‌گه‌ی ئه‌له‌سه‌حرون بۆ چارسه‌ری ئاو که به‌م دواییانه‌ ده‌ستی کردوه‌ به‌ دابه‌نکردنی ئاوی بۆری بۆ هاوولاتیانی چوار گه‌رمه‌کی دهررویه‌ری به‌ تێکرای 2,000 مهنتر سێجا بۆ هه‌ر کاتژمێرێک، و 1,000 مهنتر سێجای تر له‌ ئاوی تانکه‌ری رۆژانه‌ی دابین کردبوو بۆ 12 گه‌رمه‌کی تری رۆژه‌لاتی شاری موسل. مۆلیده‌ی ئه‌م وویسته‌گه‌ی چارسه‌ری ئاو که‌وته‌ به‌ر ته‌قه‌کردنی ناراسته‌وخۆ له‌ رۆژی ۱۹ی شوبات، ئه‌مه‌ش بووه‌ هۆی کارنه‌کردنی وویسته‌گه‌که‌. زۆریه‌ی گه‌رمه‌که‌کان له‌ به‌شه‌کانی باشور و رۆژئاوای شاری موسل ئه‌وین ده‌ستیان ناگات به‌ تۆری گشتی ئاو و ده‌ستیان ده‌گات به‌ ئاوی خوارده‌وه‌ی چارسه‌ره‌که‌راو. دووباره‌ دامه‌زراندنه‌وه‌ی تۆری ئاوی فراوانی شار که کاربکات بریتی یه‌ له‌ کارێکی له‌پێشینه‌.

پالپشتی کردنی دارایی

هاوکارانی کاروباری مرویی به‌ده‌وامن له جوله‌پیکردنی پالپشتی دارایی بو ئوپراسیۆنه‌که. نه‌مهد و جهوت له‌سه‌دای بانگه‌شه‌ی به‌په‌له‌ی موسل، که له مانگی ته‌موزی ۲۰۱۶ دهر‌چوو‌بو، بو ناماده‌کاری بو ئوپراسیۆنه‌که، وهر‌گیراوه. نه‌مه‌ش ریگه‌ی به‌هاوکارانی کاروباری مرویی داوه بو هاوکاری سه‌دان و هه‌زاران کهم له ماوه‌ی هه‌نگاو‌مه‌کانی یه‌که‌می هه‌لمه‌ته‌که. له ناوه‌راستی مانگی کانونی یه‌که‌م، هاوکارانی مرویی پوخته‌یه‌کی جیه‌جیه‌کردنی به‌ره‌مه‌په‌ش‌مچوونیان پشه‌شکرد له پلانی به‌هاناو مچوونی مرویی بو عیراق له سالی ۲۰۱۷ که ده‌یخه‌ملینیت بری 930 ملیۆن دۆلاری ئه‌مه‌ریکی پنیوسته بو گه‌یشتن به 5,8 ملیۆن عیراقی. لهو بره‌ پارویه، نزیکه‌ی 570 ملیۆن دۆلاری ئه‌مه‌ریکی داواکراوه بو ئوپراسیۆنی موسل. ته‌واوی پلانی به‌هاناو مچوونی مرویی بو سالی ۲۰۱۷ پشه‌بینی دمه‌کریت له هه‌فته‌مه‌کانی داهاوودا پشه‌کش بکریت.

به‌هاناو مچوونی مرویی

میکانیزی به‌هاناو مچوونی به‌په‌له

پنیوستیه‌کان:

- خه‌لکی لهو ناوچانه‌ی که تازه دمه‌واندریت ده‌ستیان پشه‌په‌ندریت، یان له ریگادان بو ناو خیه‌مه‌تگه‌کانی ئاواره‌بووان و شوینه ته‌نگه‌تاویه‌کان، پنیوستیان به ده‌ستگه‌په‌شتی به‌په‌له‌یه بو هاوکاری سه‌ره‌کی و خزمه‌تگوزاریه‌کان.

به‌هاناو مچوون:

- له ماوه‌ی ئاماده‌کردنی ئه‌م راپۆرته، هاوکارانی کاروباری میکانیزی به‌هاناو مچوونی به‌په‌له 1,912 پنه‌داویسته‌یه‌کانی ته‌نگه‌تاویان دابه‌شکردوه به‌سه‌ر 1,609 خیزان که سوود به 8,026 ئاواره ده‌گه‌په‌شت، له‌وانه 4,414 مندال. زۆریه‌ی پنه‌داویسته‌یه‌کان دابه‌شکراوون به‌سه‌ر ئه‌م خیزانه ئاواره‌ی که ده‌گه‌نه شوینه ته‌نگه‌تاویه‌کانی بنکه‌ی ناسمانی گه‌یاره و حاج عه‌لی و جه‌ده‌ه (4,917 کهم) دوا‌به‌دای ئه‌میش هه‌مدانه‌ی (1,177 کهم) و خیه‌مه‌تگه‌کانی هه‌سه‌ن شام و خازر (1,031 کهم) خیه‌مه‌تگه‌ی ئه‌ل شێخان (484 کهم) و خیه‌مه‌تگه‌ی دیه‌گه (124 کهم).
- له‌مه‌ته‌ی ده‌ستپه‌کی ئوپراسیۆنی موسل له رۆژی ۱۷ تشرینی یه‌که‌م، هاوکارانی کاروباری میکانیزی به‌هاناو مچوونی به‌په‌له پنه‌داویسته‌یه‌کانی ته‌نگه‌تاویان بو 301,863 کهم (له‌وانه 166,024 مندال) دابه‌شکردوه، لهو ژماریه 30,199 کهم هاوکاری کاروان لهو ناوچانه‌ی که تازه دمه‌واندریت ده‌ستیان پشه‌په‌ندریت له رۆژه‌لاتی شاری موسل. هه‌روه‌ک خه‌لکی له‌وانه‌یه چهن‌دین جار ئاواره‌بووین، ئه‌گه‌ری هه‌یه هه‌ندێک کهم هاوکاری میکانیزی به‌هاناو مچوونی به‌په‌له‌یان زیاتر له جارێک وهر‌گرته‌یت.
- پنه‌داویسته‌یه‌کانی میکانیزی به‌هاناو مچوونی به‌په‌له پیک دین له 12 کیلوگرام له پارچه‌کانی خۆراکی به‌هاناو مچوونی به‌په‌له، پنه‌داویسته‌یه‌کی پاک و خاوینی که به‌شی یه‌ک خیزان ده‌کات بو ماوه‌ی یه‌ک هه‌فته، 12 لیتری ئاوی خوارنه‌وه‌ی له بوتله‌کراو و هه‌لگرێکی ئاو. لهو شوینه‌ی که دمه‌کریت، هه‌روه‌ها ئه‌م پنه‌داویسته‌یه‌ تیا‌پاندا له‌وانه پنه‌داویسته‌یه‌کی ئافه‌تان.

بو‌شاییه‌کان و ریگریه‌کان:

- له ئیستادا ده‌ستگه‌په‌شتی سئورداری مرویی هه‌یه به‌و خیزانه‌ی که ئاواره‌بوون بو ئه‌م ناوچانه‌ی باشوری ته‌له‌فه‌ر به‌هۆی رینمونه‌یه‌کانی ئه‌من و ناسایشی چهن‌ده ریکخراوێک. کاروائیکی نه‌مه‌وه یه‌که‌رتووه‌کان سه‌ردانی شوینه‌که ده‌کات له داهاوویه‌کی نزیکدا بو نه‌ه‌جامدانی هه‌لسه‌نگاندنیکی مه‌ترسی ئه‌من و ناسایش.

هه‌ماهه‌نگی و به‌ریه‌به‌ردنی خیه‌مه‌تگه

پنیوستیه‌کان:

- زیاتر له 133,990 ئاواره له ئیستادا له ناو خیه‌مه‌تگه‌کان و شوینه ته‌نگه‌تاویه‌کان نیشه‌جیه‌کراون، له‌گه‌ل ئه‌م ناوارانه‌ی که ماونه‌مه‌وه له ناو کۆمه‌لگا خانه‌خۆبیه‌کان و شوینه ناهه‌رمیه‌کان ژیان ده‌گوزهرین. زیاده‌بوونی گه‌رانه‌وه‌ی ئاواره‌کان بو رۆژه‌لاتی شاری موسل، به‌شویه‌یه‌کی به‌رچاو ژماره‌ی ئه‌م کسه‌نه‌ی کهم کردۆته‌وه که له ناو هه‌ندێک له خیه‌مه‌تگه‌کان ژیان ده‌گوزهرین، به‌تایبه‌تی له ناو خیه‌مه‌تگه‌کانی هه‌سه‌ن شام و خازر و قه‌یماره. ژماره‌ی ئه‌م کسه‌نه‌ی که ده‌چنه ناو ئه‌م خیه‌مه‌تگایانه ئیستا دووباره زیاد ده‌کهن، لهو کاته‌ی ۱۹ شوبات، ته‌نها 1,640 شوین به‌رجه‌ستن.

به‌هاناو مچوون:

- به‌گۆیره‌ی راپۆرتی هاوکاران و ده‌سه‌لاتداری ناو‌خۆیی، پشه‌بینیه‌یه‌کانی بنیاتنای ئیستا ده‌یخه‌ملینیت که له کۆتایی مانگی شوبات 39,622 شوین له‌وانه‌یه ناماده بکرین، که له‌وانه‌یه 237,732 ئاواره نیشه‌جیه‌ بکات. له‌گه‌ل نه‌مه‌شدا بو شوینه‌یه‌کانی چۆلکراو له‌لایه‌ن ئه‌م ناوارانه‌ی که ده‌گه‌رینه‌وه.

بۆشاییه‌کان و ریگریه‌کان:

- له ناو خێوتگه‌ی جەدعه و شوینی تەنگه‌تاوی حاج عملی ناسانکاری زیاتری ناو و خاوین کردنهوه و پاک و خاوینی پنیوستن پیش ئه‌وهی ژماره‌یه‌کی زۆترتی خه‌لک بتواندریت به شیوه‌یه‌کی ریک و بێک نیشته‌جی بکرین له‌گه‌ڵ ده‌ستگه‌یه‌شتنی ته‌واو به خزمه‌تگوزاریه‌کان.

په‌ناگه و کهل و په‌له ناخۆراکیه‌کان

پنیوستیه‌کان:

542,562

کەس هاوکاری کران به
پێدانی پێداویستیه‌کانی کهل و
په‌له ناخۆراکیه‌کان له‌مه‌ته‌ی
۱۷ تشرینی یه‌که‌م

- هاوکاری وهرزی زستان، له‌وانه له جۆری ره‌شمالی وهرزی زستانی، گهرمکه‌روه و سووته‌مه‌نی بۆ چیشتلینان، جل و به‌رگی گهرم و به‌تانیه‌کان هیشتا بریتین له پنیوستیه له‌پیشینه‌کان.

به‌هاناو مچوون:

- له ماوه‌ی ناماده‌کردنی ئهم راپۆرت، 1,068 پێداویستیه سه‌ره‌که‌یه‌کانی کهل و په‌لی ناخۆراکی و 3,910 پێداویستی جل و به‌رگ له ناو خێوتگه‌کان دابه‌شکرابوون؛ له‌وکاته‌ی له دامه‌زراوه‌کانی دهره‌وه‌ی خێوتگه 583 پێداویستیه سه‌ره‌که‌یه‌کانی کهل و په‌لی ناخۆراکی به‌سه‌ر خێزانه زیان پێگه‌یه‌شتوو مه‌کان دابه‌شکرابوون.
- له‌مه‌ته‌ی ده‌ستیه‌کی به‌هاناو مچوونه‌که، کۆی گشتی 90,427 پێداویستیه‌کانی کهل و په‌لی ناخۆراکی (له‌وانه 30,219 و پێداویستیه‌کانی کهل و په‌له‌ی ناخۆراکی گه‌ڕۆک و 60,208 پێداویستیه سه‌ره‌که‌یه‌کانی کهل و په‌له ناخۆراکیه‌کان) دابه‌شکران، هاوکاری گه‌یاندۆته زیاتر له 542,562 کەس. له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا، کۆی گشتی 23,903 پێداویستیه سه‌ره‌که‌یه‌کانی وهرزی زستان له‌وانه گهرمکه‌روه‌مه‌کان، فهرشه گهرمه‌کان، جلیکانه‌کانی نه‌وت دابه‌شکران، هاوکاری گه‌یاندۆته زیاتر له 143,418 کەس. زیاتر له 106,243 پێداویستی جل و به‌رگ نه‌وانیش دابه‌شکران.
- له ماوه‌ی هه‌فته‌ی رابردوو، کهل و په‌له ته‌واوکاریه‌کانی وهرزی زستان، له‌وانه، ته‌واوکاریه‌کانی کۆمه‌کی به‌تانیه‌کان و لێفه‌کان و ته‌باخه‌کان و گهرمکه‌روه‌مه‌کان دا‌بین کرابوون بۆ زیاتر له 1,353 خێزان. له کۆی گشتی، 72,716 خێزان هاوکاری کران به پێدانی کهل و په‌له ته‌واوکاریه‌کانی وهرزی زستان له‌مه‌ته‌ی رۆژی ۱۷ تشرینی یه‌که‌می ۲۰۱۶.
- نزیکه‌ی 178 پێداویستیه‌کانی په‌ناگه‌ی تەنگه‌تاوی چه‌سپه‌کرابوون یان دابه‌شکرابوون له دامه‌زراوه‌کانی ناوه‌وه و دهره‌وه‌ی خێوتگه، له گهرمه‌که‌کانی ناو موسل، له قه‌زاکانی تکریت و هه‌مدانیه. 310 ره‌شمال چه‌سپه‌کرابوون له شوینه تەنگه‌تاویه‌کانی حاج عملی و بنکه‌ی ناسمانی گه‌یاره و 865 پێداویستیه‌کانی دا‌پۆشینی په‌ناگه دابه‌شکرابوون له دامه‌زراوه‌کانی ناوه‌وه و دهره‌وه‌ی خێوتگه له قه‌زای تکریت.
- کۆی گشتی 34,117 ره‌شمالی خێزانی تاوکه‌ نیشتا دانراون بۆ له ناو خێوتگه‌کان و شوینه تەنگه‌تاویه‌کان دا‌بین کردنی په‌ناگه بۆ نزیکه‌ی 204,702 کەس، له‌گه‌ڵ 7,102 پێداویستیه‌کانی په‌ناگه‌ی تەنگه‌تاوی و 4,573 پێداویستیه‌کانی دا‌پۆشینی په‌ناگه‌ی تەنگه‌تاوی دابه‌شکرابوون له‌مه‌ته‌ی رۆژی ۱۷ تشرینی یه‌که‌م، که سوود به نزیکه‌ی 70,050 کەس ده‌گه‌یه‌نیت.

بۆشاییه‌کان و ریگریه‌کان:

- بۆشاییه سه‌ره‌که‌یه‌که‌ی که راپۆرت کراره بریتی به له چیشتلینان و سووته‌مه‌نیه‌کانی گهرمکه‌روه له ناو هه‌ندیک له خێوتگه‌کان و له‌و ناوچانه‌ی که تازه ده‌تواندریت ده‌ستیان پێیگه‌یه‌نדרیت.

ئهم و ئاسایشی خۆراک

پنیوستیه‌کان:

24,480

کەس هاوکاری کران به
پێدانی پارچه‌کانی خۆراکی
۳۰ رۆژه له نیوان ۱۳-
۱۹ شوباتی ۲۰۱۷

- خێزانه ناوارمه‌کان، خه‌لکانی زیان پێگه‌یه‌شتوو له‌و ناوچانه‌ی که تازه ده‌تواندریت ده‌ستیان پێیگه‌یه‌نדרیت، پنیوستیان به خۆراکی ناماده‌کراوه بۆ خواردن، دوابه‌دوای پێدانی پارچه‌کانی خۆراکی ووشک. ئهم هاوکاریه بۆ ناوارمه‌کان دا‌بین کراره له کاتی گه‌یه‌شتنیا به شوینه‌کانی پشکینی ناوارمه‌کان و خێوتگه‌کان.
- له‌و ناوچانه‌ی که تازه ده‌تواندریت ده‌ستیان پێیگه‌یه‌نדרیت، خێزانه‌کان راپۆرت ده‌که‌ن له‌باره‌ی دهره‌فته سنورداره‌کانی ژیان و گوزهران، و هه‌ندیک کەس ده‌ستیان ناگات به سیستهمی دابه‌شکردنی گشتی خۆراک.

به‌هاناو مچوون:

- له ماوه‌ی ئهم هه‌فته‌یه، هاوکارانی گروپ پارچه‌کانی خۆراکی ووشکیان دابه‌ش کردوه به‌سه‌ر 4,896 خێزان که ده‌کاته 24,480 کەس). دابه‌شکردنه‌کان درابوون به 1,000 خێزان که ده‌کاته (5,000 کەس) له ناو شوینی تەنگه‌تاوی بنکه‌ی ناسمانی گه‌یاره، 593 خێزان که ده‌کاته (2,965 کەس) له ناو شوینی تەنگه‌تاوی حاج عملی، 1,452 خێزان که ده‌کاته (7,260 کەس) له ناو خێوتگه‌ی هه‌سه‌ن شام ۲، 252 خێزان که ده‌کاته (1,260 کەس) له ناو خێوتگه‌ی هه‌سه‌ن شام U3، 519 خێزان که ده‌کاته (2,595 کەس) له ناو خێوتگه‌ی فراوانکراوی جەدعه ۴، 292 خێزان که ده‌کاته (2,595 کەس) له ناو خێوتگه‌ی جەدعه و 792 خێزان که ده‌کاته (3,960 کەس) له ناو خێوتگه‌ی خازر.

- له ماوهی ئهم ههفتهیه، هاوکاران راپورتیان کردووه که دابهشکردن نامادیه بو پارچهکانی خۆراکی تهنگهتاوی نامادهکراو بو خواردن بو 3,784 خیزان که دهکاته (18,920 کەس). دابهشکردنهکان درابوون به 26 خیزان که دهکاته (130 کەس) له لادئ ی تلول ئهل خەم، 36 خیزان که دهکاته (180 کەس) له لادئ ی ئیجه، 308 خیزان که دهکاته (1,540 کەس).
- دابهشکردنهکانی خۆراکی تهنگهتاوی له رۆژهللاتی شاری موسل بهم جوړه بوون: له بهرید 2,493 خیزان که دهکاته (12,465 کەس) له ریفاق و موثنی، 761 خیزان (3,805 کەس) له ناو قویسات، و 160 خیزان که دهکاته (800 کەس) له کفاهت.
- ومارهتی کوچ و کوچیهراو 34,900 پارچهی خۆراکی نامادهکراو و 600 پارچهی خۆراکی وشکی له ههفتهی رابردوودا دابهشکردووه، لهوانه 22,900 پارچهی نامادهکراو بو خواردن له رۆژهللاتی شاری موسل، و 600 پارچهی خۆراکی وشک و 12,000 پارچهی خۆراکی نامادهکراو بو خواردن له ناو خیهوتهگهی جمدعه.

بو شاییهکان و ریگریهکان:

- ریگریهکان لهسهه جولانهوهی مهرومالات له نیوان پاریزگاکانی ههولیز و نهینهوا، و نهیوونی شوین له ناو خیهوتهگهکان بو مهرومالات، مانای وابوه که ههندیک لهو کهسانه بهنیازنین یان ناتوانن بگوازرینهوه بو ناو خیهوتهگهکان.

تهندروستی

پنیوستیهکان:

485,804

کەس راپۆزکردنهکانی
تهندروستیان و مرگرتووه
لهوهتهی ۱۷ ی تشرینی یهکهم

- لهو کاتهی نهخۆشی پنیست درێژهی هیهه بو ناوچهی موسل، چارمهسکردنی ئهم باروئوخه بریتی به له کاریکی لهپنشینیه له مانگهکانی داهاتوودا (له مانگی ئادار و نیسان).
- لهو کاتهی شهروپنیکدادان له ناو رۆژئاوی شاری موسل دمچنیه ناو ناوچهکانی که دانیشتوانی زوری لئیه، خزمهتگوزاریهکانی چاودیری زهبری دهروونی داوایهکی زوریان لهسهه دهیبت.
- پنیوستیهکی بهههله هیهه بو خزمهتگوزاریهکانی خوین له سهنتههکانی چاودیری زهبری دهروونی.

بههاناو مچوون:

- هاوکارانی تهندروستی راپورتیان کردووه بو کۆی گشتی 20,769 راپۆز له ماوهی نامادهکردنی ئهم راپۆرته. لهو ژماریه، 3,964 راپۆز ئههجام درابوون بو مندالانی خوار تهههنی ۵ سالی.
- لهه ههفتهیه، 2,115 راپۆزی چاودیری تهندروستی نافرماتی دووگیان راپورت کرابوون. 427 رهوانهکردنی تهنگهتاوی ئههجام درابوون، لهو ژماریه 68 حالهت رهوانهکراوون بههوی ئالۆزیهکان له ماوهی دووگیانی یان مندال بوون. ههندیک له 72 راپۆزی تهندروستی دهروونی یان هاوکاری دهروونی و کۆمهلایهتی ئهوانیش ئههجام درابوون.
- کۆی گشتی 114 کوتان له دژی نیفلیجی و سهوریکه ئههجام درابوون بو مندالانی خوار تهههنی ۱۵ سالی لهه ههفتهیه.
- نهخۆشخانهی گهیاره نامیری پزیشکی و نهساسی و مرگرتووه بو بهرتههبردنی حالتههکانی دواي ئوپهراسیون، که پنیسینی دهکرین بههوی هیزشی سهههزی نوئ له رۆژئاوی موسل.
- ههشت نۆرینهگی پزیشکی گهروک له ناو قهزاکانی همدانیه و گهیاره بو بهردهوامیدان به گهیانندی خزمهتگوزاریهکانی چاودیری تهندروستی سهههتایی زور پنیوست بو ئاوارهکان و کومهلگا خانهخوییهکان.

بو شاییهکان و ریگریهکان:

- توانای ناتهاو هیهه بو چاودیری دواي ئوپهراسیون.
- خالهکانی سههههگیرکردنی زهبری دهروونی و نهخۆشخانه مهیدانیهکان پنیوستیان به شارهزایانی زیاتری زهبری دهروونیه.

ئاو و خاوینکردنهوهی ئاوهروکان و پاک و خاوینی

پنیوستیهکان:

1,124,481

کەس له ناوهوه و دهروهوی
خیهوتهگه خزمهتگوزاریهکانی
ئاو و خاوین کردنهوه و پاک
و خاوینیان و مرگرتووه
لهوهتهی ۱۷ ی تشرینی
یهکهمی ۲۰۱۶

- رۆژهللاتی شاری موسل بهتههواوی دهستیان ناگات به ئاوی خواردنهوهی شیاو.
- ئاسانکاریهکانی ئاو و تهوالیت و ههههه گونجاو پنیوستن له ناو قوتابخانهکان لهو ناوچانهی که تازه دمهواندریت دهستیان پنیگههیندریت.
- بهرتههبردنی پاشماوه پنیوسته له شاری موسل و ناوچهکانی که تازه ئازاد دهکرینهوه.

بههاناو مچوون:

- 129,548 ئاواره که دهکاته (21,591 خیزان) له ئیستادا خزمهتگوزاریهکانی ئاو و تهوالیت و ههههه و مردهگرن له ناو خیهوتهگهکان و شوینهکانی کاتی گواستههوهی ئاوارهکان.
- وویستهگی چارمهسری ئاوی ئهل سههرون که بهم دوایههه ئاوی بۆری بو 70,000 هاوولاتی له چوار گهههکی دهروبهری دابین کردووه به تیکرای 2,000 مئهتر سیجای ئاو له بهک کاترمیردا، و 1,000 مئهتر سیجای تر له ئاوی رۆژانه دهخاته تانهههری ئاو بو ۱۲

- گهرهکی تر له گهرهکهکانی رۆژههلاتی شاری موسل. مۆلیدهکهی ئهم وویستگهی چارهسهری ئاو کهوته بهر تهقهکردنی ناراستهوخۆ له رۆژی ۱۹ شوبات، که ئهمهش بووه هۆی له کارکهوتنی وویستگهکه.
- ئاوی خواردنهوه دهخزێته تانکهی ئاو له لایهن هاوکارانی مروییوه بو ۲۸ گهرهک به تیکرای نزیکهی 2,300 مەتر سێجا رۆژانه. ئاوی خواردنهوش دهخزێته تانکهی ئاو بو لادینهکانی تهلهکێف، تهلهسقف و قویسات له بیریکهوه له ئاو شهلالات، له رۆژههلاتی موسلهوه.
- ههندیک له 837 مەتر سێجای ئاو خواروته تانکهی ئاو بو ئهو لادینه لههتهی ۲۷ کانوونی دووم.
- حهیهکانی پاککردنهوهی ئاو ئهوانیش دابهشکراون بو سهنتهرهکانی چاودیری تهندروستی سهرماتی ناوخویی بو چارهسهرکردنی ئاو له بیرمکانهوه.
- دابهشکردنه تهنگهتاویهکانی کهل و پهله ناخۆراکیهکانی تهوالیته و همهم بو 91,200 کەس که دهکاته (15,200 خیزان) له ئاو رۆژههلاتی موسل ئهنجام درابوون له ماوهی ئامادهکردنی ئهم راپۆرت.
- شوینهکانی ئامادهکراوی تهوالیته و همهم ئامادهکراون له سهراوسهری خێوتگهکان و شوینه تهنگهتاویهکان و شوینه 41,961 شوین له شوینهکانی کاتی گواستهوهی ئاوارمکان، بو ئهگهری خزمهتکردنی 255,150 ئاواره.
- چهسپکردنی تۆری ئاوی بۆری بو یهکم 2,100 شوین له حاج عملی ئیستا کارایه، که ئاوی خواردنهوه داواکراوی 2,100 شوین له ئهستۆد مگریت.

بۆشاییهکان و رێگر یهکان:

- بۆشاییهکی بهرچاو ههیه له پرکردنهوهی پنیوستیهکانی تهوالیته و همهم بو ئهو 3,000 شوینهی تهوالیته و همهم له حاج عملی.
- پآلپشتی کردنی دارایی بو نوژنکردنهوهی وویستگهکانی چارهسهرکردنی ئاو بهپهله پنیوسته بو گهپاندنی دهستگهپشتن به ئاوی ههنگراوی بهردوام.

پنیوستیهکان:

291,533

کەس هاوکاری پاراستنیان
وهرگرتوه لههتهی ۱۷ی
تشرینی یهکم

- چالاکیهکانی بههاناومچوونی پاراستن پنیوسته زیاتر بکرین له ئاو رۆژههلاتی شاری موسل.
- بهردوامیدان به خهسلهتی مهدهنی شوینهکانی ئاوارهبوون بریتی یه له پنیوستیهکی گهره له ئاو ههندیک له خێوتگهکان له باشوری شاری موسل.
- شیکاریک له سهسر قهبارهی تهقهمنیه ژههراویهکان که پنیوستی به پاککردنهوهی میکانیکیه داواکراوه، به ههجوونی ناوچهیهکی فراوانی پیسیوو بههۆی تهقهمنیه ژههراویهکان.

بههاناومچوون:

- لههتهی ۱۷ تشرینی یهکم، 254,900 کەس له لایهن هاوکارانی پاراستنهوه هاوکاری کراون.
- 28 ههلسهنگاندنی بهپهلهی پاراستن ئهنجام دراون لههتهی ۱۷ تشرینی یهکم له دامهزراوهکانی ناوهوه و دهرهوهی خێوتگهکان.
- لههتهی ۱۷ تشرینی یهکم، 9,360 سهروک خیزان که دهکاته (46,865 کەس) له لایهن تیمهکانی چاودیری کردنی پاراستن هاوکاری کرابوون. 18,893 کەسی تر هاوکاری کراون به پیدانی هاوکاری دهروونی و کۆمه لایهتی گشتی و 10,269 حالهت له لایهن تیمه گهرۆکهکانی پاراستن رهوانهکراون بو هاوکاری تاییهت.
- له ماوهی ئامادهکردنی ئهم راپۆرت، 8,179 مندال که دهکاته (4,122 کچ و 4,057 کور) هاوکاری دهروونی و کۆمه لایهتیان وهرگرتوه، و 5,675 مندال که دهکاته (2,703 کچ و 2,972 کور) فریاگوزاری سهرماتی دهروونی و کۆمه لایهتیان وهرگرتوه. لههتهی ۱۷ تشرینی یهکم، 36,633 مندال که دهکاته (17,476 کچ و 19,157 کور) هاوکاری دهروونی و کۆمه لایهتیان وهرگرتوه. 39,034 مندالی تر که دهکاته (18,646 کچ و 20,388 کور) فریاگوزاری سهرماتی دهروونی و کۆمه لایهتیان وهرگرتوه.
- له ماوهی ئامادهکردنی ئهم راپۆرت، 25 مندالی بێ هاومل و جیابووه له خانهوادمیان که دهکاته (8 کچ و 17 کور) تۆمارکراوون، بهمهش کۆی گشتی 820 مندال که دهکاته (274 کچ و 546 کور) لههتهی ۱۷ تشرینی یهکم. 37 مندالی بێ هاومل و جیابووه له خانهوادمیان که دهکاته (18 کچ و 19 کور) دووباره بهیهکتر شادبوونهوه لهگهڵ خیزانهکانیان له ههفتهیه، بهمهش کۆی گشتی ئهو مندالانهی که به خیزانهکانیان شادبوونهوه دهکاته 391 مندال که دهکاته (135 کچ و 256 کور) لههتهی ۱۷ تشرینی یهکم. کۆی گشتی 2,471 له (1,094 کچ و 1,377 کور) که نیگهراویهکانی پاراستنیان ههیه رهوانه کراون بو خزمهتگوزاریه تاییهتیهکان لههتهی ۱۷ تشرینی یهکم.
- هاوکارانی لقی گروپی مین ههنگرتنهوه بهردوامن له ئۆپراسیۆنهکانی پاککردنهوه له مین. له ماوهی ئامادهکردنی ئهم راپۆرت، سێ فوتابخانه ههلسهنگاندنیان بو کرابوو و پاککرانهوه له ئاو رۆژههلاتی موسل و پینج فوتابخانهش له ناوچهی گهیاره پاککرانهوه. پهروهردهی مهترسی له سهسر مین بو 60,067 کەس دا بین کراون لههتهی ۱۷ تشرینی یهکم.

بۆشاییهکان و رێگر یهکان:

- نهجوونی هاوکاری یاسایی بو ههزمهکاره گیراومکان له باکووری رۆژئاوای نهینهوا بریتی یه له بۆشاییهکی بهرچاو.

پۆیستیه‌کان:

26,700

کور و کچ ناونوسکراون بو
خویندن له 25 ژینگه‌کانی
فیربونی کاتی

- 53,522 مندال که تمهینی قوتابخانه‌یان ههیه ناوار مپوون، لهو ژماره‌یه، 26,813 مندال له ئیستادا دهستیان ناگات به ههچ جوریکی پهرورده.

به‌هاناو مچوون:

- له ماوه‌ی ههفته‌ی رابردوو، 2,910 له مندالانی ناوارة که دهکاته (1,239 کور و 1,671 کچ) هاوکاریان وهرگرتوو له بهرنامه‌کانی پهرورده‌ی نافهرمی بو جاری به‌کهم له خه‌وتگه‌کانی خازر و حه‌سه‌ن شام و جه‌دعه و شوینه‌ه تهنگه‌تاویه‌کانی حاج عه‌لی و بنکه‌ی ناسمانی گه‌یاره، و له شارۆچکه‌کانی داقوق و تکریت.
- هه‌مووی به‌سه‌ریه‌که‌وه دهکاته، 26,700 مندالی ناوارة که دهکاته (13,423 کور و 13,286 کچ) به‌شداری ده‌کهن له بهرنامه‌کانی پهرورده له ژینگه‌کانی فیربونی کاتی له خه‌وتگه‌کانی خازر و حه‌سه‌ن شام و جه‌دعه و زیلکان و قه‌یماره و له ناو شوینه‌ه تهنگه‌تاویه‌کانی حاج عه‌لی و بنکه‌ی ناسمانی گه‌یاره، له پۆله نوژنه‌کر او هه‌کان له شارۆچکه‌کانی تکریت و عه‌لمه، و له گه‌رمکی قاده‌سه‌ی رۆژه‌لاتی شاری موسل.
- 3,915 مندال که دهکاته (له سه‌دا 55 کچان) ناونوسکراون بو به‌شداری کردن له بهرنامه‌کانی پهرورده‌ی فهرمی له ناو خه‌وتگه‌ی حه‌سه‌ن شام.
- 1,670 مندال که دهکاته (له سه‌دا 57 کچان) پیدایه‌ستیه‌کانی قوتابیان له خه‌وتگه‌کانی حه‌سه‌ن شام و خازر بۆیان دا‌بین کرابوون.

بۆشاییه‌کان و رینگه‌یه‌کان:

- ژماره‌ی زیاتری مامۆستا‌کان پۆیستن. تهنه‌ها شه‌ش مامۆستای خۆبه‌خش له ناو سه‌نته‌ری فیربونی فهرمی له خه‌وتگه‌ی حه‌سه‌ن شام هه‌ن که هاوکاری 1,875 مندال ده‌کهن.
- هه‌موو قوتابخانه‌کان ده‌رگا‌کانیان نه‌کراونه‌وه له‌لایه‌ن به‌ریومه‌ریه‌تی پهرورده‌ی نه‌ینه‌وا له رۆژه‌لاتی شاری موسل به‌ته‌واوی له ته‌قه‌مه‌نیه‌ ژه‌هراویه‌کان پاک‌کراونه‌وه.
- پهرتووکه‌کانی قوتابخانه‌ پۆیستن له ناو خه‌وتگه‌کان و ناوچه‌کانی که تازه نازاندراونه‌وه.

کهل و په‌له‌کان

شوینی کۆگای باو که به‌رجه‌سته‌یه:

- قه‌باره‌ی 23,111 مه‌تر سنجا به‌رجه‌سته‌یه (49 له‌سه‌دای ئیستاکه داگیرکراوه).

به‌هاناو هاتن:

- له نیوان ۱۷ی تشرینی به‌کهم و ۱۹ی شوبات، کۆی گشتی 30,376 مه‌تر سنجا له کهل و په‌له ناخۆراکیه‌کان، که هاوتابه به 6,449 مه‌تر تهن، به ناوی 30 ریکخراوی مرویبه‌وه راده‌ستکراوه.
- له‌م هه‌فته‌یه، گروپی کهل و په‌ل ناسانکاری کردوو بو گواسته‌وه‌ی 1,500 ره‌شمالی خیزانی تری و مزاره‌تی کۆچ و کۆچبه‌ران بو شوینی تهنگه‌تاوی بنکه‌ی ناسمانی گه‌یاره، به هه‌ماهه‌نگی له‌گه‌ل ریکخراوی کۆچی نیوده‌وله‌تی، بو زیادکردنی توانای ئیستای خه‌وتگه له ناوچه‌که‌دا.
- به‌مه‌ش کۆی ژماره‌ی ره‌شماله‌کانی که گواسته‌راونه‌وه له‌مه‌ته‌ی ده‌سه‌نپه‌کی ئۆپه‌راسیۆنی موسل ده‌کاته 6,400 ره‌شمال، ته‌واو به‌ش ده‌کات بو له‌خۆگرتنی زیاتر له 38,000 ناوارة.
- له هه‌فته‌ی رابردوو، گروپی کهل و په‌ل سه‌ردانه مه‌یدانیه‌کانی نه‌نجام دا بۆ سه‌نته‌ره‌کانی کۆگای باوی بنکه‌ی ناسمانی گه‌یاره و جه‌دعه و حاج عه‌لی بۆ هه‌ماهه‌نگی کردنی له‌گه‌ل هاوکاران و هه‌له‌سه‌نگاندنی هه‌ر بۆشاییه‌ک یان دووباره‌بوونه‌وه‌یه‌کی هه‌له‌مه‌کان.
- میکانیزمه‌کانی پاک‌نه‌ی گومرگ به‌رده‌وامه له پرۆسه‌ی کردنی داوایه‌کان، و کاره‌کانی هاوئا‌هه‌نگی راسته‌خۆی دامه‌زراندوو له‌گه‌ل ده‌سته‌ی کۆنترۆلی پزیشکی کوردستان تا‌کو ناسانکاری باشتتری پاک‌نه‌ی گومرگی کهل و په‌له تهن‌دروسته‌یه‌کان به‌کهن.

بۆشاییه‌کان و رینگه‌یه‌کان:

- هه‌چ شتیکی به‌رچاو نیه تا‌کو راپۆرتی له باره‌یه‌وه بکریت.

بەهاناو مچوونی مروی بۆ موسڵ ژماره ۲۱

بەهاناو مچوون:

رۆژانه

هاوکاری کردن بۆ ریکخراوه
ناحومیهکان به هاوکاری
کردنی ژیرخانی پهیوهندیه
مرویهکان

گروپی پهیوهندیه فریاگوزاریهکان بهردهوامه له دابینکردنی خزمهتگوزاریهکانی پهیوهندیهکانی ئاسایشی و بهیهکهوهیهستی ئینتەرنیت بۆ هاوکارانی کاروباری مروی له ناو نووسینگه میرسی هاندس له شارۆچکهی گهیاره و له ناو نووسینگه ریکخراوی کوچی نیودهولتی له شوینی تهنگهتاری بنکهی ئاسمانی گهیاره.

بۆشاییهکان و ریکگریهکان

هیچ شتیکی بهرچاو نیه تاكو راپورتی لهبارمیهوه بکریت.

رۆژانه

بهواداچوونی ئاوارهبوون له
موسڵهوه له مهتهی ۱۷ی تشرینی
یهکه

همماهنگی و خزمهتگوزاریه باوهکان

بەهاناو مچوون:

سهنتەری زانیاری ئاوارهکانی عێراق 329 پهیوهندی تهلهفونی نهجام داوه که پهیوهندیان به موسڵهوه ههبووله ههفتهی رابردوودا. نزیکه 80 لهسهادی پهیوهندیهکان له لایهن پیاوانهوه نهجام درابوون، لهگهڵ زۆریهیهی پهیوهندیهکان که پهیوهندیان ههبوو به هاوکاری خۆراک، و ژمارهیهکی بهرچاوی پهیوهندیهکان له شاری موسڵهوه پهیوهندیان ههبوو به نهیوونی ئاسایشی ئاو. هاوکاری یارهی کاش داواکراوه له لایهن 12 لهسهادی پهیوهندیهکاران. ئهوه کهسهانی که بهم دواپهانه گهراونهتهوه بۆ شاری موسڵ بهردوامان له داوایهکانیان له یارهی چۆنیتهی گهراندنهوهی بهلگهنامهی ناسنامهکانیان.

ههروهک له ۱۹ی شوباتی ۲۰۱۷، تۆمارکهی بهواداچوونی ئاوارهبوونی سهر به ریکخراوی کوچی نیودهولتی راپورتی کردوه که 159,936 کەس که دهکاته (26,656 خیزان) له ئاوارهیهکان ژیان دهگوزهرین و ههروهک دهرنجامیک بههوی شهروینهکان له ناوهوه و دهووبهاری شاری موسڵ که رۆژی ۱۷ی تشرینی یهکهمی ۲۰۱۶ دهستیان پیکرد.

بۆشاییهکان و ریکگریهکان:

هیچ شتیکی بهرچاو نیه تاكو راپورتی له بارمیهوه بکریت.

همماهنگی کردنی گشتی

تیمیکی راویژکاری بالآ که پێک دێن لهوانه حکومهتی عێراق و حکومهتی ههریمی کوردستان و کهسایهتی سهربازی و ریکخهری مروی به بهردوامی کۆدهبهنهوه بۆ بهریوهردی کێشه ستراتیجیهکانی مروی. تیمی راویژکاری بالآ دلناییهی دهکاته له تهواری همماهنگی له نیوان ههسوو هاوکارانی کاروباری مروی له بههاناو مچوونی مروی بۆ موسڵ. خانهیهکی تهنگهتاری که پێک دێن له سهرکردهی گروپی نازانهکانی که له بههاناو مچوون بۆ موسڵ کاردهکهن و که له لایهن ریکخهری مروی سهرکردهیهی دهکرین و ههفتهی سه جار کۆدهبهنهوه به گۆیهی پێویست. تیمی مروی له وولات و ههکهات ستراتیجیهکی همماهنگی دهمننیهوه له نیوان نهتهوه یهکگرتووکان و هاوکارانی ریکخراوه ناحومیهکان بۆ تێروانی بههاناو مچوونی مروی له عێراق. گروپی هاو بهشی کارکردن، که پێک دێن له سهنتهری هاو بهشی همماهنگی قهیرانهکان، وهزارتی کوچ و کۆچبهران و ئوچا، ههفتهی جارێک کۆدهبهنهوه بۆ دلنایبوون له همماهنگی کرداری بۆ بههاناو مچوونی مروی بۆ موسڵ. ئوچا سهنتهری ئوپراسیۆنی مروی له ههولێر دامهزراندوه. کۆبوونهوهیهکی سهنتهری ئوپراسیۆنی مروی لهگهڵ وهزارتی کوچ و کۆچبهران و سهنتهری همماهنگی و چاودێری کردن و سهنتهری هاو بهشی همماهنگی قهیرانهکان و هاوکارانی گروپ و ریکخهراوی ناوچه ههفتهانه بهریوه دهچیت. چوارچۆیهکی همماهنگی مروی مهدهنی - سهربازی نهتهوه یهکگرتووکان ئاسانکاری دهکاته بۆ دهستگهیهستی مروی، پاراستنی هاوولاتیان و ئهمن و ئاسایشی کارمهاندانی فریاگوزاری مروی.

ئهوه دیوی قهیرانهکه

توندوتیژی فراوان و ململانی چکداری له عێراق له مانگی کانوونی دوومی ۲۰۱۴ سهری ههڵدا. له سهرفهادا لهسهر پارێزگای نهینار، لهگهڵ شارهکانی رومادی و فهلوجه جهختی کردوه که به شنیوهکی تایهت زانیان پێگهیهست، توندوتیژی بهکه و کاریگهیهکی به خیرایی تهسهنهی کرد، که بووه هۆی ئاوارهکردنی زیاتر له ۵۰۰۰۰ کەس له مانگی ئایار. له مانگی حوزیرانی ۲۰۱۴، داعش، بهیهکهوه لهگهڵ گروپه جهکارهکان، ههرشیان کرد و کۆنترۆلی دووم گههرترین شاری عێراقیان کرد موسڵ، بهشیهکی زۆری باکووری عێراق، لهوانه پارێزگای ناوچهکانی دیاله و کهروک و نهینوا و سهلاحههههه. ئهسهه بووه هۆی بهردوامی ململانی چکداری، ئاوارهبوونی بهلشای ناوچهیه، پێشیلکردنهکانی راستهقیهه و سیستهماتیکی پاراستنی هاوولاتیان و مافه سهرفهاتییهکانی مۆرف، پچراندنی دهستگهیهستن به خزمهتگوزاریه سهرمهیهکان، و کۆت و بهندی خراپ لهسهر کۆمهلگا خانهخوینکان. ههروهک دهرنجامیک، عێراق له نێستادا دووچاره یهکێک له گههرترین قهیرانه مرویهکان دهبینهوه له جیهان، لهگهڵ زیاتر له ۱۰ ملیۆن کەس پێویستیان به هاوکاری مرویهیه. زیاتر له ۴ ملیۆن عێراقی له ناوچه ئاوارهبوون بههوی توندوتیژی له مهتهی کانوونی دوومی ۲۰۱۴. له ژمارهیه، ۳ ملیۆن کەس له نێستادا ئاوارهبوون.

بۆ زانیاری زیاتر، تکایه پهیوهندی بکهن به:

rance@un.orgبۆ زانیاری زیاتر، تکایه سهردانی ئهه مألپههه بکهن : www.reliefweb.intبۆ زیادکردن یان لایهردن له لیستی ئههههه: <http://bit.ly/2dDYK3D>